

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
tervikekst
01.09.2013
Hetkel kehtiv
RT I, 28.08.2013, 10

Tervisekaitsenõuded koolidele

Vastu võetud 30.05.2013 nr 84

[RT I, 31.05.2013, 12](#)

jõustumine 03.06.2013

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
22.08.2013

Avaldamine
[RT I, 28.08.2013, 1](#)

Jõustumine
01.09.2013

Määrus kehtestatakse [rahvatervise seaduse](#) § 7 lõike 2 punkti 11 ja [ehitusseaduse](#) § 3 lõike 11 alusel.
[[RT I, 28.08.2013, 1](#)- jõust. 01.09.2013]

1. peatükk ÜLDNÕUDED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse tervisekaitsenõuded koolidele, nende maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule.

(2) Määrust kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse tähenduses põhikoolile ja gümnaasiumile (edaspidi koos *kool*).

(3) Koolidele, mis asuvad enne 1940. aastat kasutusele võetud ning planeeringu kohaselt miljööväärtuslikku keskkonda kuuluvates hoonetes või hoonetes, mis on tunnistatud mälestisteks või asuvad muinsuskaitsealal või kuuluvad UNESCO maailmapärandi nimekirja vastavalt muinsuskaitseadusele, kohaldatakse käesoleva määrusega sätestatud nõuetest erinevaid nõudeid § 3 lõikes 5 sätestatud riskianalüüsi tulemuste alusel.

§ 2. Määruses kasutatavad terminid

Määruses kasutatakse termineid põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, erakooliseaduse ja ehitusseaduse tähenduses.

§ 3. Üldnõuded

(1) Koolil peavad olema õppetegevuseks sobivad, ohutud ja turvalised hooned, ruumid, sisustus ja maa-ala. Kooliruumides peab olema võimalik ohutult läbi viia õppetööd ja muid vajalikke tegevusi ning tegelda harrastustega.

(2) Hooned, rajatised ja ruumid peavad vastama ehitusseaduse ja selle alusel kehtestatud ehitisele esitatavatele nõuetele ja käesoleva määrusega kehtestatud tervisekaitsenõuetele.

(3) Kool peab asuma mõistlikus kauguses hoonetest ja rajatistest, mis saastavad õhku, tekitavad müra ja vähendavad insulatsiooni.

(4) Kooliruumides peab olema piisav õhuvahetus, küllaldane loomulik ja tehisvalgustus, külma- ja soojaveearustus, heit- ja reovee kanalisatsioon, veeseaduse ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi ning tingimused nõuetekohaseks toitlustamiseks ja pesemiseks ning hügieeniliseks tualeti kasutamiseks.

(5) Paragrahvi 1 lõikes 3 nimetatud koolis korraldab koolipidaja õppekeskkonna ohutuse hindamiseks ning õpilaste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks riskianalüüsi, dokumenteerib riskianalüüsi tulemused ning esitab riskianalüüsi tulemused järelevalveametniku nõudmisel.

2. peatükk

NÕUDED KOOLI MAA-ALALE, HOONETELE, RUUMIDELE JA RUUMIDE SISUSTUSELE

§ 4. Kooli maa-ala

- (1) Koolil peab olema omaette maa-ala.
- (2) Maa-ala haljastus ei tohi takistada õpperuumides loomulikku valgustust.
- (3) Kui koolis toimub tegevus pimedal ajal, peavad kooli juurdepääsutee ja tegevuseks kasutatav ala olema vajadustekohaselt valgustatud.

§ 5. Koolihoone

- (1) Koolihoonesse ja -ruumidesse peab olema ehitusseaduse alusel evakuaatsiooniteede kehtestatud nõuetele vastav ohutu sissepääs ja neist väljapääs.
- (2) Koolihoone asend peab tagama õpperuumides optimaalse loomuliku valgustuse.
- (3) Põrandapinnad ja trepiastmed ei tohi olla libedad.
- (4) Koolihoone trepid peavad olema tugeva turvapiirde ja trepikäsipuuga ning piisavalt valgustatud. Trepil esimene ja viimane aste peavad olema märgistatud.

§ 6. Kooliruumid

- (1) Kooliruumidena käsitatakse õpperuume, õpperuumi abiruume, aulaid, auditooriume, kooliraamatukogu lugemissaale, einestamisruume, tervishoiuteenuse osutamise ruume, taastusruume, võimlemissaale, võimlemissaali abiruume, riidehoiuruume, tualett- ja duširuume ning õpilaskodu ruume.
- (2) Kooliruumide seinad, ukSED ja põrandad peavad olema viimistletud mitteläikivaks ning olema kergesti hooldatavad ja vastupidavad. Siseviimistluseks kasutatud materjalid peavad olema tervisele ohutud ning vastama tootja poolt ettenähtud kasutusotstarbele.
- (3) Läbipaistvad seinad, ukSED ja põrandani ulatuvate akende klaasid ning peegelseinad peavad olema ohutust materjalist (karastatud või löögikindla turvaklaasiga) ning õpilasele nähtavalt märgistatud või varustatud kaitsega.
- (4) Õpilaste toitlustamiseks kasutatavad einestamisruumid peavad vastama rahvatervise seaduse alusel sotsiaalministri määrusega kehtestatud nõuetele.
- (5) Ruumis, kus tegevus eeldab käte pesemist või kus käed õppetöö käigus määrduvad, peab saama sooja veega käsi pesta. Kätepesuvalamute juures peavad olema vahendid hügieeniliseks kätepesuks ja -kuivatamiseks.

§ 7. Õpperuumid

- (1) Õpperuumi mõõtmed ja sisustus peavad vastama läbiviidavale tegevusele.
- (2) Õpperuumid võivad asuda kõigil maapealsetel korrustel, kus on õppetöö läbiviimiseks piisav loomulik valgustus.
- (3) Õpperuumi kõrgus peab olema vähemalt 2,5 m ja pindala vähemalt 2,0 m² põhikooli õpilase kohta.
- (4) Õpperuumide ja aula siseviimistlusel arvestatakse hea ehitustava kohaselt lubatud järelkõlakestust ning heliisolatsiooninõudeid.
- (5) Tehnoloogiaruumis, õppekõrgis, keemiakabinetis ja võimlemissaalis peavad olema kättesaadavad esmaabi osutamise vahendid.

§ 8. Nõuded keemiakabinetile, tehnoloogiaruumile ning õppekõrgile

- (1) Keemiakabineti abiruum peab asuma klassitahvli poolel. Abiruum peab olema kahe uksega, millest üks avaneb keemiakabinetti ja teine koridori. Abiruumi mõlemad ukSED peavad olema avatavad evakuaatsiooni suunas.

(2) Keemiakabinetis, kus hoitakse kemikaale, peab olema lukustatav kapp kemikaalide ja katsevahendite hoidmiseks. Kui keemiaõpetajat või vastutavat töötajat ei ole keemiakabinetis või abiruumis, peab abiruum olema lukustatud.

(3) Keemiakabinetis tuleb tagada võimalused rakendada katsete tegemisel ohutuse tagamise meetmeid.

(4) Keemiakabinetis peab õpilastele olema nähtaval kohal ohutusjuhend, mis koostatakse võttes aluseks üleriigilise keemia ainenõukogu poolt heaks kiidetud ohutusnõuded või hea tava juhised.

(5) Tehnoloogiaruumis peavad olema masinate ja seadmete ohutu kasutamise juhendid, vajalikud kaitseseadmed ja -ekraanid, teave ohtude ja ohutute töövõtete kohta ning õpilastele tööks vajalikud individuaalsed kaitsevahendid.

(6) Tehnoloogiaruumis tuleb seadmetel ja õppetöökohtadel tagada piisav kohtäratõmme või tsentraalne puruimemissüsteem. Tehnoloogiaruumis ei tohi puidutolmu ja kemikaalide sisaldus siseõhus ületada töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel kehtestatud keemiliste ohutegurite piirnorme.

(7) Tehnoloogiaruumis peab olema piisavalt liikumisruumi. Õppetöökohtade vahekaugus peab vastama riskianalüüsi tulemustele ning masinate ja seadmete kasutamisjuhendi nõuetele.

(8) Õppekõrgis peavad olema toidu valmistamiseks vajalikud seadmed ja sisustus, mille paigutus ruumis võimaldab tagada ohutuse toimingute tegemisel ja toidu valmistamisel.

§ 9. Tualett- ja duširuumid

(1) Tualettruumid peavad olema koolimaja igal korrusel, kus toimub õppetöö, välja arvatud § 1 lõikes 3 nimetatud koolides.

(2) Duši- ja tualettruumid, välja arvatud ühekohalised tualettruumid, peavad olema eraldi tüdrukutele ja poistele. Tualetikabiinid peavad olema seestpoolt suletavate ustega ning üksteisest seintega eraldatud.

(3) Duši- ja tualettruum peab olema varustatud hügieeni tagamiseks vajalike vahenditega. Kätepesuvalamute juures peavad olema vahendid hügieeniliseks kätepesuks ja -kuivatamiseks.

(4) Igal õpilasel peab olema võimalus pärast kehalise kasvatuse tundi vahetunni jooksul end sooja veega puhtaks pesta.

§ 10. Õpilaskodu ruumid

(1) Õpilaskodus peavad olema õpilastele elamiseks vajalikud tingimused ja ruumid, eelkõige õppimis-, puhke-, magamis-, tualett- ja duširuum(-id), või tualeti- ja dušinurgaga magamisruum.

(2) Õpilaskodus võib õppimisruumidena kasutada kooli õpperuume ja õpilase magamisruumi.

(3) Õpilase magamisruumi pindala peab olema vähemalt 6 m² õpilase kohta.

(4) Õpilaskodu magamisruumid peavad olema tüdrukutele ja poistele eraldi.

(5) Õpilaskodu tualett- ja duširuumidele ei kohaldata §-s 9 sätestatud nõudeid.

§ 11. Nõuded ruumide sisustusele

(1) Õpilasel peab olema ohutu ja kasvule vastav koolipink või koolilaud ja iste.

(2) Koolipinkide ja -laudade asetus ning õpperuumi seadmete paigutus peab võimaldama õpilastel ja õpetajal vabalt liikuda, ohutult läbi viia õppekavakohast tegevust ning puhastada õpperuume.

(3) Õpilase õppetöökohakaugus välisseinast ja akendest peab olema vähemalt 0,7 m.

(4) Õppetöökoha kaugus tahvlist võib olla 2 kuni 10 m.

(5) Klassitahvli pinnakate peab olema ühtlase värvusega ja matt. Klassitahvel võib olla valge ja peegeldusteguriga vähemalt 80% või tumedavärviline ja peegeldusteguriga mitte üle 20%. Tahvel võib olla interaktiivne.

(6) Koolis tagatakse võimalus õpilaste üleriiete ning jalatsite paigutamiseks või antakse igale õpilasele individuaalne suletav riidekapp või kapisektsiooni osa.

(7) Õpperuumi akendel peavad olema otsese päikesekiirguse ja õpperuumide ülekuumenemise vähendamiseks reguleeritavad heledavärvilised katted.

3. peatükk

NÕUDED SISEKLIIMALE JA KORRASHOIULE

§ 12. Nõuded siseõhule

- (1) Kooliruumis tuleb tagada õpilaste tervisele ohutu sisekliima.
- (2) Õpperuumis peab olema piisav õhuvahetus.
- (3) Õpperuumi ühes liitris siseõhus võib olla keskmiselt kuni 1000 mikrolitrit (ppm) süsinikdioksiidi.
- (4) Kooliruumi siseõhu aasta keskmine radoonisisaldus peab olema väiksem kui 200 bekerelli kuupmeetris (Bq/m³) ning gammakiirguse doosikiirgus väiksem kui 0,5 mikrosiivertit tunnis (µSv/h).
- (5) Õpperuumi siseõhu optimaalne suhteline niiskus peab olema vahemikus 40% kuni 60%. Talvel võib nädala keskmine suhteline niiskus langeda 25%-ni ja suvel tõusta 70%-ni.
- (6) Õhutemperatuur peab olema õpperuumis vähemalt 19 °C, võimlemissaalis vähemalt 18 °C ja duširuumis vähemalt 24 °C. Õhutemperatuuri mõõtmiseks peab õpperuumis olema termomeeter.
- (7) Õhu liikumiskiirus kooliruumis peab olema väiksem kui 0,21 meetrit sekundis (m/s). Ruumides ei tohi olla tuuletõmbust.
- (8) Ruume, kus puudub ventilatsioon, tuleb regulaarselt tuulutada.

§ 13. Nõuded valgustusele

- (1) Õpperuumides, aulas ja auditooriumides ning õpilaskodu õppimis-, puhke- ja magamisruumides peab olema loomulik valgustus ning kõikides ruumides tehisvalgustus.
- (2) Loomulik ja tehisvalgustus peavad tagama piisava ühtlase ja varjudeta hajutatud valgustatuse igal õppetöökohal õpperuumis, võimaluse korral tuleb eelistada vasakpoolset loomuliku valguse suunda õppekohale.

§ 14. Ruumide korrashoid

- (1) Kõiki kasutuselolevaid õpperuume, tualett- ja duširuume tuleb puhastada iga päev, vajaduse korral sagedamini. Taastusruume ning teisi ruume puhastatakse ja aknaklaase pestakse vastavalt vajadusele.
- (2) Kooli ruumide ja sisustuse puhastamisel kasutatakse kemikaaliseaduse ja teiste asjakohaste õigusaktide nõuetele vastavaid puhastus- ja pesuaineid ning -vahendeid vastavalt kasutusjuhendile. Pindade desinfitseerimisel kasutatakse biotsiidiseaduse nõuetele vastavaid desinfitseerivaid aineid.
- (3) Puhastusaineid, -vahendeid ja -seadmeid ning desinfitseerivaid aineid hoitakse selleks kohandatud ja lukustatud ruumis.

4. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 15. Määruse rakendamine

- (1) Enne käesoleva määruse jõustumist ehitusloa taotlemiseks esitatud kooli ehitusprojekti järgi ehitatud kool loetakse käesolevale määrusele vastavaks ka siis, kui ta vastab ehitusloa taotlemiseks esitatud ehitusprojekti koostamise hetkel koolidele kehtinud ehituslikele nõuetele.
- (2) Pärast käesoleva määruse jõustumist ümberkorraldatav või asutatav kool loetakse käesolevale määrusele vastavaks ka siis, kui ta tegutseb lõikes 1 nimetatud koolihoones.
- (3) Koolid, välja arvatud pärast käesoleva määruse jõustumist ehitusloa taotlemiseks esitatud kooli ehitusprojekti järgi ehitatavad uued koolid, peavad end § 7 lõikes 4 ja § 12 lõikes 4 sätestatud nõuetega vastavusse viima hiljemalt 1. septembriks 2030. a.